

COLOSENSES

- 1. Kay cartatari, ¿pitaq escribiran?** Kay cartataqa *apóstol Pablon escribiran, Colosas llaqtapi creyentekunaman apachinanpaq (Col 1.1; 4.18). Apóstol Pabloqa Cilicia provincia ukhupi kaq Tarso llaqtapin naceran (Hech 21.39; 22.13). Pablopa papanqa ishkey *nacionniyoqmi karan: Israel nacionniyoq hinallataq Roma nacionniyoq ima. Chayraykun Pablopas chay ishkey nacionniyoq karan (Filip 3.4-5). Pabloqa ishkey sutiyoqmi karan: Hebreo rimaypin karan Saulo, Roma nacionniyoq runakunapa rimayninpitaqmi karan Pablo (Hech 13.9). Pabloqa *Moisespa escribisqan *leykunamanta allin yachaqa runan karan. Señor Jesucristopi manaraq ñishaspaqa, Jesucristopi creeq runakunatan nishuta cheqnikuran (Hech 9.1, 2; 22.5). Ichaqa Jesucristopi ñishpañan, Pabloqa huk law nacionniyoq runakunaman Jesucristomanta allin willakuykunata willananpaq riran (Hech 26.17-18; Gál 2.8).
- 2. Kay cartari, ¿hayk'aqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa kanman karan Señor Jesucristopa nacesqanpa qepanta 61 otaq 63 watakunapin (Hech 28.30, 31).
- 3. Kay cartari, ¿pikunapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan Colosas llaqtapi tiyaq creyentekunapaqmi.
- 4. Kay cartari, ¿imapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan chay Colosas llaqtapi wakin Israel nacionniyoq runakuna, hinallataq Grecia nacionniyoq runakunapas falso yachachikuykunata iglesia ukhupi yachachiya qallariqtinkun. Chaymi apóstol Pabloqa chaykunamanta uyarispa, chay falso yachachikuykunapi ama creenankupaq kay cartata escribiran.
- 5. Kay cartapiri, ¿mayqen versiculotaq aswan más importante yuyanapaq?** Kay versiculon aswan más importanteqa: “Imaynan Dios Tayta, saynallataqmi Wawan Jesucristopas. Chaymi Jesucristoqa kay pachapi runa kashaspan rikuchiwan chis imaynas Dios Taytan kasqanta. Hinaspapas Jesucristoqa hanaq pachapi, hinallataq kay pachapi llapallan kamachiqkunamantapas más atiyniyoqmi kamachinanpaqqa...” (Col 2.9-10).
- 6. Kay cartari, ¿imayna dividisqataq kashan?** Kay cartaqa khayna dividisqan kashan:
  - (1) Apóstol Pablo graciasta Diosman qosqanmanta (Col 1.1-14).
  - (2) Runakuna Dioswan allinpanapaq Jesucristo wañusqanmanta (Col 1.15-23).
  - (3) Apóstol Pablo mana Israel nacionniyoq runakunaman yachachisqanmanta (Col 1.24 asta 2.5).
  - (4) Mosoq kawsayta Señorninchis Jesucristo qowasqanchismanta (Col 2.6 asta 3.4).
  - (5) Imayna kawsananchismanta (Col 3.5 asta 4.6).
  - (6) Cartapa tukukuyninmanta (Col 4.7-18).

Cartapa qallariyninmanta

1 1 Khuyasqay wawqe panaykuna, noqa Pablon Diospa munayninman hina Jesucristopa *apostolnin kani. Noqan wawqen chis Timoteopiwan, **2** kay cartata chay Colosas llaqtapi tiyaq hermanokunaman apachimuykichis. Qankunaqa Diospa akllasqan, hinallataq Jesucristopi mana ish kayaspa iñiqkunan kankichis. Noqaqa Dios Taytanchismantan, hinallataq Señorninchis Jesucristomantawanmi mañakushani, qankunata bendecispa, yanapasunaykichispaq, hinaspapas haw kallata kawsanaykichispaq ima.

Apóstol Pablo graciasta Diosman qosqanmanta

3 Noqaykuqa Diosmanta sapa kutin qankunapaq mañakuspaqa, Señorninchis Jesucristopa Taytan Diosmanmi graciasta qoyku. **4** Hinaspapas noqaykuqa yachaykun, qankunaqa Señor Jesucristopi confiasqaykichista, hinallataq Diospi creeq runakunatapas khuyakusqaykichista. **5** Qankunaqa yachankichismi, Diosqa qosunaykichis premioykichistan hanaq pachapi waqaychashan. Chaymi qankunaqa Diosmanta allin willakuykunata uyarisqaykichis p'unchawmantapacha, Jesucristopi confiaspa hinallataq creyentekunata khuyakuspa kawsashankichis. **6** Diosmanta chay allin willakuykunan enteron mundontinpi willasqa kashan. Hinaspan huk sach'a hina allinta rurushan. Chaymi chay allin willakuykuna uyarisqaykichismantapacha, qankunapas huk sach'a hina allin kaqkunata rurushankichis, Diospa cheqaq khuyakuyninmanta allinta yachasqaykichisrayku. **7** Qankunaqa chay allin willakuykunatan yacharankichis Epafras yachachisuqtiykichis. Payqa Jesucristomanta willakusqanraykun noqanchispa llank'aqmasinchis, hinallataq ancha khuyakusqanchis wawqen chis ima. Hinaspapas payqa Señorninchis Jesucristopa serviqnin kaspanmi, qankunata yanapasurankichis. **8** Paymi noqaykuman willawaranku, *Santo Espíritu yanapasuqtiykichis, runamasiykichis khuyakuq kasqaykichismanta.

9 Wawqen chis Epafras willawasqankumantapachan, noqaykuqa sapa kutin qankunapaq Diosmanta

mañakushayku, saynapi Santo Espiritupa yanapayninwan Diospa munasqanman hina kawsanaykichispaq, allin yachayniyoq kanaykichispaq, hinallataq allin entiendeq runakuna kanaykichispaq ima. **10** Saynata kawsaspan, qankunaqa Diospa munasqanman hina allin kaqkunata imatapas ruwaspa, kawsankichis. Hinaspan qankunaqa aswan mastaraq Diosmanta yachankichis. Saynata kawsaqtiykichismi, Diosqa qankunawan ancha kuisisqa kanqa. **11** Hinallataqmi mañakushayku, atiyinwan Dios yanapasunaykichispaq, kallpanchasunaykichispaq, saynapi pacienciakuspa tukuy sasachakuykunata vanceyta atinkichis. Chaymi qankunaqa anchata kusikuspa, **12** Diosman graciasta qonkichis. Diosqa k'anchaq glorianpin huk sumaq herenciata prometewashanchis. Chaytaqa chashkisunchis, Diospa wawankuna kasqanchisraykun. **13** Diosmi noqanchistaqa chinkay tutayaq ukhupi hina huchapi kawsasqanchismanta orqospa librawaranchis. Hinaspan Diosqa yanapawaranchis, khuyasqan Wawan Jesucristota kasukuspa kawsananchispaq. **14** Jesucriston cruzpi yawarninta ch'aqchuspa, huchanchiskunata perdonaspa salvawaranchis.

Dioswan allinpachiwananchispaq Jesucristo wañusqanmanta

15 Jesucristoqa Diospa Wawanmi. Payqa manaraq kay pachapas nitaq hanaq pachapas kashaqtinmi, ña karanña. Chaymi Jesucristontakama mana rikuna Dios Taytataqa reqsinchis, pay Dios Taytanpa rikch'aynin kasqanrayku. **16** Diosqa Jesucristontakaman cielopi kaqkunatapas, kay pachapi kaqkunatapas, tukuy ima rikusqanchistapas, mana rikusqanchistapas, tukuy clase atiyiniyoq *angelkunatapas unancharan. Llapallan kaykunan Jesucristontakama unanchasqa karan paypaq. **17** Jesucristoqa ñan karanña manaraq tukuy imapas unanchasqa kashaqtin. Paymi atiyinwan tukuy imatapas lugarninpi takyachishan, ordeninpi kaspera, ama chinkanapaq. **18** Imaynan cuerponchispas umayoq, saynallataqmi Jesucristopas llapallan creyentekunapa umalliqnin kaspera gobiernawashanchis. Sayna kaspanmi Jesucristoqa paypi creeqkunaman wiñay kawsayta qon. Hinaspapas Jesucristoqa manaraq imapas kashaqtinmi ña

karanña. Hinallataqmi payqa wañuqkunamantapas primerta kawsarimuran, saynapi tukuy imamantapas más importante kananpaq. **19** Dios Taytamanqa agradaranmi Wawan Jesucristopi kaynin. Chaymi Jesucristoqa rikuchiwan chis imaynas Dios Taytan kasqanta, Dios Taytanwan igualla kasqanrayku. **20** Chaypaqmi Diosqa Wawan Jesucristota kay pachaman mandamuran, tukuy unanchasqankuna Dioswan allinpananpaq. Chaymi Diosqa Señorinchis Jesucristopa cruzpi wañuyninwan, kay pachapi, hinallataq hanaq pachapi, tukuy kaqkunawan allinparan, saynapi hawkalla kanankupaq.

21 Saynallataqmi qankunapas ñawpaq tiempopiqa Diospa enemigon karankichis. Hinaspan forastero hina Diosmanta karunchasqa kawsarankichis. Chaymi qankunaqa mana allinkunata piensaspa, hinallataq ruwaspa kawsarankichis. **22** Kunanmi ichaqa allinpasqaña Dioswan kashankichis, Señorinchis Jesucristo cruzpi wañusqanrayku. Chaymi Diosqa ñawpaqinman pusawasunchis ch'uya sonqoyoqta, mana ni ima huchayoqta, hinallataq mana pipa huchachanantaña. **23** Chaymanqa pusawasunchis, Diospa palabranmanta mana karunchakuspa, chay allin willakuykunapi qaqa hina takyaqtinchismi, hinallataq mana ish kayaspa tukuy sonqonchiswan Jesucristopi ñiñiqtinchismi. Chay allin willakuytan enteron mundontinpi yachachishanku. Chaymi qankunapas chayta ña uyarirankichishña. Noqa Pabloqa chaykunata willakunaypaqmi akllasqa karani.

Apóstol Pablo yachachisqanmanta

24 Noqaqa (qankuna huk law *nacionniyoq runakunaman yachachisqayrayku) ñak'arishaspaypas anchatan kusikushani. Chaymi noqaqa Jesucristo hina ñak'arispay, paypa kamachiwasqanta cumplishani, paypi llapallan ñiñiqkunata kallpanchanaypaq. Llapallan chay ñiñiqkunaqa Jesucristopa *iglesian, hinallataq cuerponmi kanchis. Chaymi noqa ñak'ariqtiyqa, Jesucristopas aswan mastaraq ñak'arishanman hina kashan. **25** Diosmi planninman hina noqataqa nombrawaran, iglesianta servinaypaq. Chaymi qankunamanpas, hinallataq huk runakunamanpas Diosmanta allin willakuykunata yachachispay, kamachiwasqanta allinta

cumplishani. **26** Diosmi kay allin willakuytaqa ñawpaq tiempomantaraq pakasqa hinata waqaycharan. Ichaqa kunanmi chay allin willakuytaqa paypa wawankunaman reqsichishan. **27** Diosmi munaran, huk law nación llaqtakunapi tiyaq runakunapas, chay pakasqa hina allin willakuyninta yachanaykichista, saynapi salvasqa kanaykichispaq. Chaymi Jesucristoqa hamuran qankunapa sonqoykichispi tiyananpaq, saynapi qankunapas paywan kushka sumaq gobiernasqan glorianpi paywan kushka kanaykichispaq.

28 Chaymi noqaykuqa tukuy yachaywan Jesucristomanta llapallan runakunaman willakuyku, yachachiyku, hinallataq allinta entiendechiyku ima. Saynapi Jesucristowan huk sonqolla kaspanku, Diosman ch'uya sonqoyoqña presentasqa kanankupaq. **29** Chayraykun noqaqa Diospaq allinta llank'ashani, Jesucristopa kallpa qowasqanwan, hinallataq atiy qowasqanwan ima.

2 **1** Noqaqa munanin kaykuna yachanaykichista: Noqaqa anchata kallpanchakuspaysi Diospa obranpi llank'ashani, qankuna Colosas llaqtapi, hinallataq Laodicea llaqtapi creyentekunarayku, hinallataq huk law llaqtakunapi mana reqsisqay creyentekunarayku ima. **2** Chaymi noqaqa llapallaykichista kallpanchanaypaq anchata esfuerzakushani, saynapi Jesucristota khuyakuspaykichis, qankunaqa ch'ulla runa hinalla kawsanaykichispaq. Hinaspapas qankunaqa, saynata kawsaspaykichismi, Diospa pakasqa hina planninkunata allinta entiendenkichis. Diospa chay pakasqa hina planninqa Señorninchis Jesucriston. **3** Chay pakasqa hina planninmi anchata valen ashka qori qolqemantapas aswan mastaraq. Chayraykun Señorninchis Jesucristomanta yachaspanchisqa, Dios Taytapa chay pakasqa hina planninkunata allinta yachasunchis. **4** Chaymi kay allin willakuykunataqa qankunaman yachachishaykichis, pipas qankunaman hamuspa, sumaqlлатаña parlapayaspa, ama engañosunaykichispaq. **5** Noqaqa qankunawan kushka mana kashaspapas, sapa kutinmi qankunamantaqa yuyarinipuni. Hinaspan noqaqa anchata kusikuni, qankunaqa allin yuyaywan imatapas ruwaspa kawsasqaykichista, hinallataq Señorninchis Jesucristopi mana ishkayaspas confiasqaykichista yachaspay.

Mosoq kawsayta Señorninchis Jesucristo qowasqanchismanta

6 Qankunaqa ñan Señorninchis Jesucristotaqa sonqoykichispi chashkikurankichishña. Saynaqa paypa munasqanman hinayá kawsaychis. **7** Saynaqa yachasqaykichisman hinayá, qankunaqa Jesucristopi astawanraq confiaychis. Hinaspa Jesucristopa willakuyninta kasukuspa kawsaychis, saynapi ñiniykichispi allinta wiñarispas, qaqa hina takyanaykichispaq. Hinaspapas qankunaqa sapa kutinyá Diosman graciasta qospa kawsaychis.

8 Qankunaqa Diospa contranpi yachachiq falso runakunamantayá cuidakuychis. Amayá uyariychishchu yachaq tukuq runakunata, hinallataq mana imapaq valeq yanqa sonseras rimaq runakunatapas. Ichaqa chay yachachisqankuqa, runakunapa yachayllanmi. Chaymi chay runakunaqa kay pachapi tiyaq runakunapa costumbrenkunallata kasukunku, ichaqa manan Jesucristotachu.

9 Imaynan Dios Tayta, saynallataqmi Wawan Jesucristopas. Chaymi Jesucristoqa kay pachapi runa kashaspan rikuchiwanichis imaynas Dios Taytan kasqanta. **10** Hinaspapas Jesucristoqa hanaq pachapi, hinallataq kay pachapi llapallan kamachiqkunamantapas más atiyniyoqmi kamachinanpaqqa. Chaymi Señorninchis Jesucristowan huk sonqollaña kaspaykichisqa, Diospa kawsayninwan hunt'asqa kankichis, (saynapi Diospa munasqanman hina kawsanaykichispaq). **11** (Israel *nacionniyoq runakunaqa huk señalta hinan *circuncisión costumbretaqa ruwachikuranku, saynapi Diospa llaqtan kanankupaq). Ichaqa qankunataqa manan runakunachu circuncisión costumbretaqa ruwasurankichis cuerpoykichispiqa. Aswanqa kikin Diosmi qankunataqa Jesucristoman hukllasurankichis, Diospa llaqtan kaspaykichis, amaña huchakunata ruwanaykichispaq. Chaymi qankunapaqqa huk circuncisión hina sonqoykichispi ruwasqa karan. Chaytaqa ruwaran kikin Señor Jesucriston. **12** Qankunaqa unupi bautizachikuspaykichismi, Jesucristowan kushka sepulturapi p'ampasqa hina karankichis. Hinaspapas chay bautismollapitaqmi Señor Jesucristowan kushka

kawsarinpuq hina karanchis, Diosqa atiyinwan Jesucristota kawsarichimusqanpi creesqanchisrayku. **13** Ñawpaqtan qankunaqa huchallapi kawsasqaykichisrayku, hinallataq circuncisión costumbreta mana ruwachikusqaykichisrayku, wañusqa hina karankichis. Kunanmi ichaqa kikin Diospuni huchaykichista perdonaspa, mosoq kawsayta qosunkichis, Jesuswan kushka kawsanaykichispaq. **14** Runakunaqa huchallapi kawsasqanchisraykun, Moisespa escribisqan *leykunaman hinaqa, llapallanchis castigasqa kananchispaq kasharanchis. Ichaqa Señorninchis Jesucriston cruzpi chakatasqa wañuran. Hinaspan chay huchanchiskunamanta pagaran. Chay ruwasqanwanmi leykunapa castigonmanta librawaranchis. **15** Hinaspapas Diosqa Señorninchis Jesucristo cruzpi wañusqanwanmi diablota, hinallataq *demoniokunatapas vencespa, atiyinikutapas qechuran. Hinaspan chay diablota, hinallataq chay demoniokunatapas presota hina hap'ispa, llapanpa ñawpaqninpi p'enqayman churaran.

Señorninchis Jesucristopa munasqanman hina kawsananchismanta

16 Saynaqa amayá qankunamantaqa ni pipas maltaqa rimachunchu mikhusqaykichismanta, tomasqaykichismanta, fiestakunapi mana participasqaykichismanta, mosoq killa fiestakuna mana ruwasqaykichismanta, hinallataq *samana p'unchawta mana guardasqaykichismantapas. **17** Chay ñawpaq costumbrekunaqa Jesucristopa llantun hinallan karan. Chaykunaqa kamachisqa karan asta Señorninchis Jesucristo chayamunan p'unchawkamallan. Kunanmi ichaqa más allintaña Diosmanta yachanchis, kikin Jesucristo kay pachaman hamusqanrayku. **18** Chayraykuyá qankunaqa falso yachachiq runakunawanqa ama engañachikuychishchu. Chay runakunaqa humilde tukuspankun, *angelkunata adoranku. Hinaspapas “sueñoypin huk visionta rikuyku” nispanku, runakunata engañaspanku, paytukusqallaña purinku. Ichaqa chay visionkunaqa manan cheqaqchu; aswanmi paykunaqa piensayninkuman hina inventarisa, mana rikusqankumanta rimanku. Sichus qankuna chay

runakunata creenkichis chayqa, Diospa prometesuykichis premioykichistan perderunkichis. **19** Hinaspapas chay falso yachachiq runakunaqa manan Jesucristopa partenmantachu kanku. Jesucristoqa noqanchis paypi creeqkunapa umalliqninchismi. Chaymi paypa partenmanta kanchis, imaynan cuerponchispipas tullunchiskunawan, hinallataq hank'unchiskunawan hukllaman hap'ichisqa kashan chay hina. Saynatan noqanchistapas Jesucristoqa hukllawanchis. Hinaspan iñiyinchispi wiñachiwanchis Diospa munasqanman hina.

Diospa munayninman hina kawsananchismanta

20 Señorninchis Jesucristopa cruzpi wañusqanwanmi qankunapas, paywan huklla kashankichis. Chaymi kay mundopi costumbrekunapaqqa wañusqa hinaña kashankichis. Chayri, ¿imanaqtinta qankunari kay pachapi mana allin costumbrekunata ruwasparaq kawsashankichís?

21 ¿Imanaqtinta qankunari khaynata nisuykichis: “ama chaytaqa tupaychu”, “ama chaytaqa mikhuychu”, “ama chaytaqa malliychispashchu”, nispa nisuykichisri, kasukusparaq kawsashankichís? **22** Tukuy chaykuna prohibisqankuqa tiempoq pasasqanman hinan tukukapun.

Hinaspapas chay yachachikuykunaqa runakunapa kamachisqallanmi; (ichaqa manan Diosmantachu hamun). **23** Chay falso runakunapa imapas piensayninman hinalla ruwasqankuqa allin yachachikuymannmi rikch'akun, religionninkuman hina costumbrekunata ruwasqankurayku, humilde runa hina tukusqankurayku, hinallataq cuerponkuta ñak'arichisqankurayku ima. Ichaqa chay costumbrekunaqa manan yanapawanchishchu cuerponchispa munasqankunata, hinallataq mana allin piensaykunata vencenanchispaqqa.

3 **1** Qankunaqa imaynan Jesucristo kawsarimuran, saynatan wañusqa hina kasqaykichismanta Jesuswan kushka kawsarimurankichis. Chayraykuyá qankunaqa hanaq pachapi kaqkunata mashkaychis. Chaypin Señorninchis Jesucristoqa Dios Taytanpa phaña lardonpi tiyashan.

2 Saynaqa amayá qankunaqa kay pachapi kaqkunallapichu piensaychis. Aswanqa hanaq pachapi kaqkunapiyá

piensaychis. **3** Qankunaqa ñan wañusqa hinaña kashankichis huchapaqqa. Chaymi Diosqa mosoq vidata qosunkichis, paypa ladonpi Jesucristowan kushka kawsanaykichispaq. Chay mosoq vidaykichisqa kay mundopi tiyaq runakunamantaqa pakasqa hinan kashan, paykuna mana entiendesqankurayku. **4** Ichaqa kawsayta qowaqninchis Jesucristo, kay pachaman kutimuqtinmi, paypi llapallan creeqkunaqa sumaq k'ancharishaq glorianpi paywan kushka rikusqa kasunchis.

Ñawpaq kawsaymanta mosoq kawsaymantawan

5 Chayraykuyá qankunaqa kay pachapi millay ruwaykunata vidaykichispi wañuchiychis. Hinaspayá amaña kay huchakunata ruwaspañachu kawsaychis: waqllikuykunapichu, mana casado kashaspa warmiwan puñuykichu, millay qenlli piensaykunapichu, khuchi vidapi puriykunapichu, mana allin piensaykunapichu, nitaq qolqella ganaypichu. Ichaqa pipas qolqellapi piensaqqa, runakunapa ruwasqan *idolokunatapaspas adorashankuman hinan kashanku. **6** Paykunatan Diosqa mana kasukusqankurayku, anchatapuni phiñakuspa, castiganqa. **7** Saynatan qankunapas, Señorninchis Jesucristopi manaraq creeshaspaqa, chay mana allinkunata ruwaspa kawsarankichis. **8** Kunanyá ichaqa kay huchakunamanta karunchakuspa kawsaychis: phiñakuykunamanta, k'araq renegaykunamanta, runamasiykiwan alqontin michintin hina kawsaykunamanta, runamasiykipa contranpi rimaymanta, hinallataq sonseras palabrakuna rimaykunamantawan ima. **9** Saynallataqyá qankunapuraqa ama llullanakuspachu kawsaychis. Ichaqa chay ñawpaq kawsayniykichistaqa ñan qankunaqa dejarankichishña. **10** Chaymi qankunaqa mosoq kawsaypiña kunan kawsashankichis. Chayraykun unanchawaqninchis Diosqa sapa kutin yanapashasunkichis, aswan mastaraq payta reqsinaykichispaq, hinallataq aswan mastaraq payman rikch'akuspa, allinta kawsanaykichispaq ima. **11** Chaymi Jesucristopi cheqaqta creesqanchisrayku manaña importañachu, Israel *nacionniyoq runachus icha huk law nacionniyoq runachus kasqanchisqa; *circuncisión costumbre ruwasqa runachus icha mana circuncisión costumbre ruwasqa

runachus kasqanchisqa; ancha yachayniyoq runachus icha mana yachayniyoq runachus kasqanchisqa; *eslavochus icha librechus kasqanchisqa. Aswanqa Jesucristopi creesqanchisraykun, payqa sonqonchispi kawsashan. Hinaspan Jesucristoqa tukuy imamantapas aswan más importante.

12 Diosmi qankunataqa anchata munakusunkichis.

Chaymi payqa akllasurankichis, wawankuna kanaykichispaq. Chayraykuyá qankunaqa Diospaq kawsaspa, runamasiykichista khuyakuychis, llamp'u sonqo kaychis, humildadwan imatapas ruwaychis, khuyapayakuq kaychis, pacienciyaoq kaychis, **13** qankunapura soportanakuspa kawsaychis. Sichus pipas qankunapa contraykichispi imatapas rimanqa otaq ruwanqa chayqa, perdonaychis, imaynan Señorninchis Jesucristopas qankunapa huchaykichista perdonasurankichis saynata. **14** Hinaspapas qankunaqa kay llapallan nisqaykunamanta aswan mastaqqa qankunapurayá ancha allinta khuyanakuychis. Chay khuyanakuymi qankunataqa ch'ulla runa hinallata kawsachisunkichis.

15 Diosmi qankunataqa waqyasurankichis, Jesucristowan huk cuerpo hinalla kanaykichispaq. Chayraykuyá qankunaqa, Señorninchis Jesucristopa yanapayninwan hawkalla kawsaychis. Hinallataq Diosmanpas graciasta qoychis.

16 Qankunaqa amayá ni hayk'aqqas qonqankichishchu Jesucristopa ancha sumaq yachachikuynintaqa. Chayraykuyá qankunapura yachachinakuspa, otaq imamantapas correjinakuspa, allin yuyaywan kallpanchanakuychis, salmoskunata takispa, himnokunata takispa, hinallataq Diospaq takikunata takispa ima, Diosman graciasta qoychis tukuy sonqoykichiswan. **17** Qankunaqa tukuy imata ruwaspapas otaq rimaspapas, Jesucristopa sutinpiyá allinta ruwaychis. Saynallataqyá Dios Taytamanpas graciasta qoychis, Señorninchis Jesucristopa yanapayninwan.

**Jesucristopi creeqkuna imaynatachus
familiarinchiswan kawsananchismanta**

18 Casarasqa warmikuna, qankunaqa qosaykichistayá allinta kasukuychis, Jesucristopi creesqaykichisrayku.

19 Saynallataq casarasqa qarikuna, qankunapas

esposaykichistaqa allinta munakuychis; ama phiñachiychishchu, nitaq maltrataychispashchu.

20 Saynallataq wawakuna, qankunapas tayta mamaykichistayá tukuy imapi kasukuychis. Sayna kasukusqaykichismi Señorninchis Jesucristomanqa agradan. **21** Saynallataq qankunapas tayta mamakuna, wawaykichistaqa ama yanqapuniqa phiñachiychishchu, saynapi paykuna llakisqa kaspera ama desanimakunankupaq.

22 Saynallataq sirvientekuna, qankunapas patronniykichistaqa tukuy imapi kasukuychis. Hinaspapas amayá qawasqutillaykichishchu imatapas allintaqa ruwaq tukuychis. Aswanqa imatapas ruwaychis cheqaq sonqowan, Diosta kasukusqaykichisrayku. **23** Hinaspapas qankunaqa tukuy ima trabajota ruwaspapas, kusiasqa sonqowanyá ruwaychis, ama runakunallata serviq hinachu, aswanqa Señorninchis Jesucristotapas servishawaqchis chay hinata.

24 Diosqa herenciatan qankunaman qosunkichis huk premiota hina. Chaykunatan qankunaqa ña allintaña yachankichis. Saynaqa yuyariychisyá, qankunaqa cheqaq dueñoykichis Señor Jesucristotan servishankichis. **25** Ichaqa mana allin ruwaq runakunañataqmi, castigasqa kanqaku, mana allin ruwasqankumanta. Saynatan Diosqa castiganqa, pimanpas mana sayapakuspa.

4 **1** Patronkuna, qankunapas servisuqniykichis runakunataqa allinta trataychis, hinallataq paykunawanqa justo ima kaychis. Yuyariychisyá, qankunapa patronniykichispas cielopin kashan; payqa Señorninchis Jesucriston. (Paymanmi qankunapas cuentata qonkichis).

2 Qankunaqa rikch'an-rikch'an hinalla kaspaykichis, Diosmanta tuta p'unchaw mañakuychis. Hinaspapas amayá qonqaychishchu Diosman gracias qoytaqa.

3 Hinaspapas qankunaqa noqaykupaqqas Diosmanta mañakuychis, saynapi Jesucristomanta allin willakuykunata willakuqtiyku, pipas ama hark'awanankupaq, aswanqa willakuqtiyku dejaykuwanankupaq. Noqaqa Jesucristomanta willakusqayraykun, kay carcelpi kunan preso kashani.

4 Chayraykuyá qankunaqa Diosmanta noqapaq mañapuwaychis, Jesucristomanta runakunaman allin clarota willanaypaq.

Saynata ruwanaypaqmi Diosqa obligawaspa noqata kamachiwaran.

5 Qankunaqa Jesucristopi mana creeq runakunawan kaspaykichisqa, allinta piensaspayá, aswan allin willakuykunamanta paykunawan parlaychis, tiempoykichista ama usuchispaykichis. **6** Hinaspapas qankunaqa amayá k'araqtachu rimaychis; aswanqa allin kaqkunamantayá allin kaqta imatapas rimaychis. Hinallataq imata tapusuqtiykichispas, allinta piensaspa, sumaq llamp'u sonqowan sapankamankuta contestaychis.

Cartapa tukukuyninmanta

7 Diosta allinta serviq Tíquico sutiyoq wawqenchismi qankunaman willasunkichis noqamanta. Paymi noqata yanapawaran tukuy ruwasqaypi. Hinallataqmi paywanqa kushka Diostapas servirayku. **8** Chayraykun noqaqa wawqenchis Tiquicota qankunaman mandamushaykichis, kallpanchasunaykichispaq, hinallataq noqaykumanta qankunaman willasunaykichispaq ima. **9** Hinaspapas wawqenchis Tiquicowan kushkan hamushan *iglesiaykichismanta kaq khuyasqay wawqenchis Onesimopas. Paypas Señorninchis Jesucristopin anchata confian. Paykunan qankunamanqa willasunkichis, noqayku kaypi imayna pasasqaykumanta.

10 Noqawan presomasiy kaq wawqenchis Aristarcon saludota qankunaman apachimushasunkichis. Saynallataqmi wawqenchis Bernabeypa primon Marcospas saludota apachimushasunkichis. Noqaqa ñan qankunataqa kamachiraykichishña, sichus wawqenchis Marcos qankunaman visitamusuqtiykichisqa, allinta chashkiykunaykichispaq. *[Nota: Kay Marcostan wakinqa Juan Marcoswan reqsiranku. Paymi Evangelio Marcostapas escribiran].* **11** Saynallataqmi Justowan sutichasqa wawqenchis Jesuspas qankunaman saludota apachimusunkichis. Jesucristopi creeq Israel *nacionniyoq runakunamantaqa paykunallan yanapawaranku, Diosmanta allin willakuykunata runakunaman willakuqtiyqa. Hinaspapas noqataqa anchatan paykunaqa kallpanchawaranku. **12** Saynallataqmi qankunapa

iglesiaykichismanta, Epafra sutiyooq wawqenchispas qankunaman saludota apachimusunkichis. Hinaspapas payqa sapa kutinmi qankunapaq Diosmanta mañakushan, saynapi Señorninchis Jesucristopi ñispa firme sayanaykichispaq, Diospa munasqanman hina imatapas ruwanaykichispaq, huchakunamanpas ama urmanaykichispaq, hinallataq tukuy sonqoykichiswan Diosta servinaykichispaq ima. **13** Chaytaqa noqapunin rikuni, imaynatas wawqenchis Epafra spa qankunarayku preocupakusqanta. Hinaspapas payqa preocupakullantaqmi Hierápolis llaqtapi, hinallataq Laodicea llaqtapi kaq wawqenchiskunamantapas. **14** Saynallataqmi wawqenchis Demaspas, hinallataq khuyakusqay wawqenchis médico Lucaspas qankunaman saludota apachimushasunkichis.

15 Saynallataqyá qankunapas noqapa parteymanta, Laodicea llaqtapi wawqenchiskunata saludaykapuwaychis. Saynallataq hermananchis Ninfastapas, hinallataq paypa wasinpi huñunakuspa, Diosta serviqkunatapas saludaykapuwaychis. **16** Qankunaqa kay carta apachimusqayta leeruspaqa, Laodicea llaqtapi wawqe pananchiskunamanyá apachiychis, saynapi paykunapas kay cartata leenankupaq, hinallataq paykunaman carta apachisqayta leeruqtinku, paykunamanta chay carta qankunaman chayamuqtin, qankunapas leenaykichispaq. **17** Wawqenchis Arquipota niychis, Señorninchis Jesucristopa encargasqan obrapi allinta llank'ananpaq.

18 Kaytaqa noqa kikiypunin makiywan qankunaman escribimushaykichis: “Qankunaqa yuyariychisyá, noqaqa carcelpin preso kashani. Noqaqa Diosmantan mañakushani, qankunata khuyapayaspas tukuy imapi yanapasunaykichispaq”. Amén.